

Riscos de l'eòlica marina

Recreació del parc de Roses de l'empresa que l'impulsa EPA.

Tarda al teatre de Roses. Una bona assistència de públic al simposi sobre els riscos ambientals dels parcs eòlics marins, organitzat per la Càtedra Oceans i Salut Humana de la UdG. Expectació per conèixer de boca de científics de primer nivell les amenaces sobre el privilegiat ecosistema marí de la badia de Roses i el cap de Creus.

Les presentacions dels doctors Rafael Sardà i Josep M. Gili, impecables. Magnífica descripció de les condicions físiques (la circulació marina en aquesta banda del golf del Lleó i la tramuntana persistent) i bioquímiques (els nutrients que transporta la "ploma" del Roina) que fan d'aquesta zona el lloc on s'hostatja el 50% de la biodiversitat del Mediterrani Occidental. Un patrimoni a conservar. Un espai particular des d'on contribuir a frenar la disminució alarmant de biodiversitat al món. I, també, un espai amenaçat. No pas per la càrrega del turisme amb la profusió creixent d'embarcacions de lleure, o la pesca (avui, molt més ordenada) o l'increment progressiu de la temperatura de l'aigua, que altera els cicles vitals de la vida marina. L'amenaça ve, segons els ponents, del requadre marcat davant la badia de Roses que el mapa derivat de la llei espanyola de protecció del medi marí considera apte per a l'aprofitament de l'energia del vent.

"I quins són els riscos?", ens preguntem des del públic. Els vaig espigolant a partir de les intervencions d'alguns dels més de deu

científics signants del manifest contrari al parc eòlic presents a l'acte (no s'ha convidat cap científic discrepant), i del doctor Sergi Tudela (director general de Política Marina i Pesca Sostenible). Sí. És possible una afectació sobre els corrents que disminueixi l'aportació de nutrients; és possible un increment de la turbulència de l'aigua que disminueixi la productivitat biològica per falta de llum; és possible que el soroll dels molins dificulti la comunicació entre els cetacis; és possible que les radiacions electromagnètiques afectin els peixos. I acabo aquí (sense punts suspensius). Aquests són els riscos que s'han esmentat gairebé telegràficament. Els altres riscos potencials (sobre els coralls blancs, les grans comunitats d'esponges o el plàncton) queden colgats sota l'aigua, igual que els mecanismes d'ancoratge dels molins, o els sistemes d'extracció del corrent elèctric, sobre els quals ningú no ha fet ni una descripció mínima.

Tal com diu molt bé el doctor Sardà, resulta difícil avaluar els riscos perquè no tenim precedents de parcs eòlics d'aquestes característiques: flotants sobre un fons marí rocallós. Allò que es coneix a partir dels parcs de la mar del Nord no serveix gaire, ja que són molins fonamentats directament sobre un fons fangós. Per tant, davant dels riscos potencials, s'ha d'adoptar el "principi de precaució". O sigui, "per ara, no"; fins que es demostrï que els riscos són assumibles. Estudis en direccions diverses, raons i contra-raons que haurà de dirimir el govern de Madrid. Mentre torno a casa, faig memòria. L'any 2009, l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC) va promoure una instal·lació pilot de dos molins prop del delta de l'Ebre, fora de l'àrea protegida del parc natural. Aquells molins havien de ser flotants, com els que es projecten a Roses. Havia de ser un banc de proves per

avaluar les dificultats tècniques d'un sistema llavors innovador, que s'hauria desenvolupat a casa nostra, i per veure els efectes sobre l'ecosistema marí. Deu mil signatures en contra, l'oposició frontal de l'Ametlla de Mar i la declaració contrària d'una associació internacional conservacionista varen enterrar el projecte. Aquest parc pilot, que s'hauria pogut replicar a Roses, hauria estat un bon exemple d'aplicació del "principi de precaució": l'avaluació dels riscos en una planta pilot abans de projectar un parc comercial. Una oportunitat perduda. I em pregunto quin va ser, llavors, el paper dels científics que avui dignifiquen el moviment popular de l'"aquí no". Fa de mal acceptar com a inevitable aquest "per ara, no" quan durant deu anys s'haurien pogut avaluar els riscos que ara per ara són difusos, i quan constatem preocupats que el compte enrere de l'emergència climàtica no s'atura. Al nostre país, lamentablement, deixem passar el temps.

(Un darrer apunt: els riscos no són més grans pel fet de qualificar un parc eòlic com a "macroparc" o "megaparc". Seguint per aquest camí, com s'hauria d'anomenar el parc eòlic a l'estuari del Tàmesi, amb 175 molins? Potser "gigaparc"?)

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 02-11-2021, Pàgina 25

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/11-mediambient/2050676-riscos-de-l-eolica-marina.html>